

Verslag van de Schouw Aanpak Stationsgebied, gehouden op 18 maart 2008 in het Infocentrum Stationsgebied.

Aanwezig: Circa 45 belangstellenden, volgens presentielijst.
Voorts diverse medewerkers, onder wie; Ton Lindhout (gespreksleider), Erik Suik (voorlichter Stationsgebied), Luc Eerden (assistent-wijkmanager Binnenstad), Kaat Smulders (Projectorganisatie Stationsgebied) en Petra Lutke Schipholt (Bouwmanager Muziekpaleis)

Verslag: Ingrid Bakhuis.

1. Opening en toelichting programma

De voorzitter, Ton Lindhout, heet de aanwezigen welkom bij deze zevende schouw. Van de bijeenkomst wordt wederom een verslag gemaakt. Aan wie zich via de presentielijst bekend heeft gemaakt, wordt het verslag toegezonden.

Programma

Petra Lutke Schipholt zal een toelichting geven op de sloop van het Muziekcentrum Vredenburg, daarin zo nodig bijgestaan door vertegenwoordigers van de sloopaannemer.

Voorafgaand aan de schouw heeft Erik Suik een toelichting gegeven op de achtergronden en de afzonderlijke onderdelen van het project Aanpak Stationsgebied.

In deze bijeenkomst wordt ingegaan op de stand van zaken in de aanpak van de tijdelijke maatregelen en op de resterende vragen en acties uit de vorige bijeenkomst. Daarna is er gelegenheid voor het stellen van (aanvullende) vragen. Indien gewenst, wordt de bijeenkomst besloten met een schouw op locatie.

2. Sloopwerkzaamheden Muziekcentrum Vredenburg – toelichting door Petra Lutke Schipholt

Het huidige Muziekcentrum Vredenburg wordt omgevormd tot Muziekpaleis. Naast het Muziekpaleis wordt een winkel- en appartementengebouw gerealiseerd. Om die bouwplannen te kunnen verwezenlijken, worden delen van het Muziekcentrum gesloopt. Om te kunnen slopen is een vergunning nodig en tegen deze sloopvergunning is tweemaal bezwaar ingediend. In de tweede bezwaarprocedure heeft de rechter de gemeente in het gelijk gesteld, zodat er nu een bruikbare sloopvergunning is. Tegen de sloopvergunning is hoger beroep ingediend. De sloopwerkzaamheden worden voortgezet, totdat er een zitting is in het kader van dit beroep.

De kleine zaal, de commerciële ruimten aan de straatzijde en de traverse naar Hoog Catharijne zullen worden gesloopt. De grote zaal met de omlopen op alle verdiepingen en de lobby en foyer aan de zijde van de Rijnkade blijven intact. De stoelen uit de grote zaal hebben een plaats gekregen in een tijdelijke theatervoorziening in Leidsche Rijn. De houten betimmeringen blijven in de nieuwe situatie bestaan. Om die te conserveren wordt de zaal zo goed mogelijk geconditioneerd. De juiste temperatuur en vochtigheid worden in stand gehouden met behulp van een warmtekanon en een luchtbevochtigingsinstallatie.

Cultuurhistorische materialen die in het Muziekcentrum Vredenburg zijn verwerkt, worden zorgvuldig uit het gebouw verwijderd en opgeslagen voor hergebruik.

Beelen Sloopwerken gaat de sloopwerkzaamheden uitvoeren. Ter toelichting wordt er een promotiefilmpje van dit bedrijf getoond, dat achtereenvolgens ingaat op de aanpak van het verwijderen van asbest, de sloopmethode en de verwerking van het sloopmateriaal.

Volgens planning wordt in de periode tot en met april asbest uit het gebouw verwijderd. Asbest wordt door deskundigen gedemonteerd, ingepakt en afgevoerd.

In mei/juni wordt gestart met het strippen van het gebouw. Dit houdt in dat de niet-constructieve elementen worden verwijderd, zoals kapstokken, vloerbedekking, deuren, verlichtingsarmaturen, leidingen, etc. Elementen die Herman Hertzberger indertijd heeft ontworpen voor het Muziekcentrum Vredenburg worden opgeslagen voor hergebruik in het Muziekpaleis. Ook de cultuurhistorische resten van De Utrecht worden bewaard en waar mogelijk hergebruikt.

Vanaf de zomer wordt de constructie gesloopt, inclusief de kelder en de fundering. De delen die behouden blijven, staan constructief los van de te slopen delen. Naar verwachting nemen de sloopwerkzaamheden zo'n vijf maanden in beslag. Er wordt gewerkt van boven naar beneden en van het Vredenburgplein naar de Rijnkade. Er wordt gewerkt met een hydraulische kraan, die kleine stukjes van het gebouw afknijpt. Dit sloopmateriaal wordt op de slooplocatie verwerkt tot kleinere delen en na sortering naar type materiaal met gesloten vrachtwagens afgevoerd naar verwerkingsbedrijven (waaronder smederijen en vergruizers). 97% van het sloopafval kan worden hergebruikt. Alleen asbest en dakafval zijn niet geschikt voor hergebruik.

Slopen zonder (geluids)overlast is niet mogelijk, maar er wordt wel getracht de overlast voor omwonenden zo veel mogelijk te beperken. De sloopmethodiek (knippen) produceert aanzienlijk minder geluid dan andere methoden. Verder wordt er in beginsel alleen gewerkt tussen 07.00 en 19.00 uur. Voor de sloop van de Gildetraverse moet hier waarschijnlijk een uitzondering op worden gemaakt om de verkeersdoorstroming overdag te kunnen waarborgen. Stofoverlast wordt zo veel mogelijk voorkomen door de te slopen delen tijdens de sloopwerkzaamheden nat te houden en het sloopmateriaal in gesloten vrachtwagens af te voeren. Voor het vervoer wordt gebruik gemaakt van de bouwweg, waarvan zowel de in- als de uitrit wordt gereguleerd met verkeerslichten. De wagens komen vanaf de Daalsesingel aanrijden en rijden via de St-Jacobsstraat de stad weer uit. Voor het strippen van het gebouw worden dagelijks twee à zes vrachtwagens ingezet voor het afvoeren van het materiaal. Tijdens de sloop zullen dit er meer zijn. Gedurende de periode van vijf maanden wordt tien keer een piek verwacht van 35 vrachtwagens per dag.

- Een piek van 35 wagens betekent één wagen per kwartier. Hierdoor zal de drukke St-Jacobsstraat nog meer belast worden, waardoor zich opstoppingen gaan voordoen.
- Is de verdere route al bekend?

Het bestek legt geen route op. Welke route de vrachtwagens verder volgen, is nu nog niet bekend. Dat hangt af van het type sloopmateriaal en het verwerkingsbedrijf waar dit naartoe moet.

- Zoals bij bouwwerkzaamheden in het verleden is gebleken, zijn de fundamenteën van de omliggende gebouwen niet erg stevig. Lopen bestaande panden in de omgeving risico op schade door trilling van de hydraulische kranen? Wordt er vooraf een opname gedaan van de staat van die gebouwen in verband met eventuele schade?

Van alle gebouwen op en rond het Vredenburg is een opname gedaan, zowel binnen als buiten. Door de aanpak met een hydraulische kraan is de trilling zeer gering en is er geen schade te verwachten.

- Vindt er ook in de achterliggende straten een opname plaats voor aanvang van het verleggen van kabels en leidingen?

Er gelden wettelijke regels voor de straal rond een ingrijpend bouwproject, waar zo'n opname moet worden gedaan. Die straal is ruimer geïnterpreteerd dan wettelijk is vastgelegd. Met betrekking tot het verleggen van kabels en leidingen vindt een opname plaats in een aantal straten in Wijk C. Voor een toelichting op deze activiteiten wordt een aparte informatieavond gehouden op 15 april a.s.

3. Resterende vragen en acties uit de bijeenkomst van 15 januari 2008 en lopende ontwikkelingen

Foto's van drukke momenten (zaterdagmiddag)

De ervaring is dat het op zaterdagmiddag erg druk is op de voetgangersoversteekplaats ter hoogte van de Bijenkorf, WE en C&A. Er is gevraagd om foto's van de situatie op zaterdagmiddag. Er worden een aantal foto's getoond die gemaakt zijn op 15 maart omstreeks 15.00 uur. Dit punt is daarmee afgehandeld.

Roltrappen nieuwe entree Media Markt, ter hoogte van het Smakkelaarsveld

Met het oog op de sloop van de Gildetraverse is een nieuwe, tijdelijke toegang naar de Media Markt gerealiseerd. In de vorige bijeenkomst is geconstateerd dat men daar wel met de roltrap naar boven kan, maar niet naar beneden. Desgevraagd heeft de beheerder van het winkelcentrum Hoog Catharijne, Corio, hiervoor een verklaring gegeven.

De ruimte is beperkt en er kunnen geen roltrappen naast elkaar worden geplaatst. Omdat deze situatie tijdelijk is en de omgeving op den duur op de schop gaat, wordt er niet geïnvesteerd in het creëren van ruimte voor een op- en een neergaande roltrap. In de toekomstige situatie zijn er wel roltrappen die naar boven en naar beneden gaan. Er speelt ook een commercieel belang; het is zaak mensen zo snel mogelijk toegang te bieden tot de winkels. Met de weg naar buiten wordt minder haast gemaakt. Overigens is Hoog Catharijne als het meest gastvrije winkelcentrum uit een onderzoek naar voren gekomen.

Fietsklemmen Waterstraat

De fietsklemmen staan midden op de stoep en laten een rommelig straatbeeld zien. Toch voldoet de inrichting aan de eisen. Er kunnen fietsen worden gestald en de doorgang wordt niet belemmerd. Met het oog op de kosten, is de gemeente geneigd ervoor te kiezen deze situatie niet aan te passen.

- Enkele aanwezigen zijn het daarmee niet eens. De gemeente schrijft – bijvoorbeeld voor het terrassenbeleid – een vrije doorgang voor van 1,5 meter, maar houdt zich daar zelf niet aan. In november is al gevraagd om de situatie te verbeteren, maar tot op heden is er niets gebeurd. Overigens worden de fietsklemmen nauwelijks gebruikt.

- Kunnen de klemmen niet andersom worden geplaatst, zodat de fietsen naar de panden zijn gericht?

Na een korte inventarisatie – die hij uitdrukkelijk niet als peiling of stemming wil bestempelen – stelt de voorzitter vast dat vier van de aanwezigen zich uitspreken voor aanpassing van de situatie.

Poffertjeskraam

De voormalige eigenaar van de poffertjeskraam is een poffertjeshuis begonnen in een winkelcentrum in Hilversum. De kraam is in andere handen overgegaan en krijgt vanaf de zomer waarschijnlijk een plaats in het Julianapark.

Fietsroute Rijnkade/Catharijnesingel

De fietsroute via de Rijnkade is afgesloten. Naar aanleiding van klachten over de lange omrijdroute – via de Stationsstraat en het Smakkelaarsveld – is een tweerichtingsfietspad gerealiseerd langs de Catharijnesingel. Deze is inmiddels in gebruik gesteld.

Fietsparkeren

In het gebied zijn de afgelopen periode 1.000 extra fietsparkeerplaatsen gerealiseerd. In de voormalige Weggeefwinkel is een bewaakte fietsenstalling ingericht. De ingang ligt aan het Moreelsepark en de fietsenstalling is geopend van 07.00 tot 19.00 uur. Hier zijn 300 (betaalde) fietsparkeerplaatsen beschikbaar.

Fietsklemmen langs de plint van Hoog Catharijne aan het Stationsplein zijn herplaatst, waardoor er meer ruimte is vrijgekomen voor voetgangers. Ook is de stallingscapaciteit vergroot, door de plaatsing van etagerekken. Waar de verkeerssituatie dat toelaat, worden verkeersborden verwijderd om te voorkomen dat daar fietsen tegen worden geplaatst.

- Er is aangegeven dat er gebouwd zal worden op de begane grond van Hoog Catharijne. Wat betekent dat voor de beschikbaarheid van de fietsklemmen?

Die bouwwerkzaamheden gaan zeker niet voor 2010 van start. Wel zal er binnen afzienbare termijn worden gestart met de aanleg van de Nieuwe Stationsstraat, waarvoor fietsklemmen moeten wijken. Op het Smakkelaarsveld wordt een tijdelijke fietsparkeervoorziening voor de duur van vijf jaar gerealiseerd met een capaciteit van 2.500 fietsen. In de toekomstige situatie is er ter hoogte van het huidige streekbusstation een fietsparkeergebouw gepland met een capaciteit van 10.000 fietsen. Uiteindelijk komen er rond het Centraal Station zo'n 22.000 fietsparkeerplaatsen. Het streven is het fietsparkeergebouw versneld te realiseren en in 2009 – 2010 in gebruik te nemen. Met de tijdelijke voorziening en de versnelde realisering van het definitieve fietsparkeergebouw is er dan voldoende capaciteit om het verwijderen van fietsklemmen te kunnen opvangen. Er zullen in de toekomstige situatie zowel betaalde als gratis fietsparkeervoorzieningen komen.

Het bouwterrein aan het Vredenburg wordt de afgelopen maanden gedeeltelijk gebruikt voor het stallen van fietsen. Dit tijdelijke gebruik wordt voortgezet, totdat de sloopwerkzaamheden daadwerkelijk van start gaan. Er wordt gezocht naar aanvullende alternatieven en er is een communicatietraject gestart om de beschikbaarheid van fietsklemmen in Wijk C en de voorzieningen aan de Rijnkade en de Catharijnesingel beter onder de aandacht te brengen.

De verwachting is nu dat de tijdelijke fietsenstalling binnen de bouwschutting vanaf 7 mei op doordeweekse dagen niet meer te gebruiken is. Op zaterdag en koopzondag blijft de stalling langer beschikbaar.

- Als parkeerplaatsen wegvallen, worden er fietsen in de openbare ruimte gestald. Hoe wordt er gehandhaafd?

Met name tegen het hinderlijk en gevaarlijk stallen van fietsen wordt opgetreden.

- Belemmert het tijdelijke fietsparkeergebouw de route naar de Albert Heijn en Aldi in de Amsterdamsestraatweg?

Dat is niet het geval. Het gebouw komt aan het Smakkelaarsveld en belemmert die route niet.

Verslaafdenoverlast

Verslaafden mogen in het Stationsgebied aanwezig zijn, maar geen overlast veroorzaken. Eind vorig jaar was er sprake van een toename van overlastmeldingen, met een dieptepunt rond de jaarwisseling. Inmiddels is de rust weer teruggekeerd door extra inzet van politie en veldwerkers. Verder is de afstemming tussen gemeente, politie en de verslaafdenopvang (veldwerkers Centrum Maliebaan en Zorgcentrum De Singel) verbeterd, waardoor er sneller kan worden ingegrepen, zowel door politie als hulpverleners. In de afgelopen periode zijn er zo'n 100 mensen aangehouden wegens het veroorzaken van ernstige overlast. Het Veiligheidshuis, waarin politie, gemeente, reclassering, GGD en zorgverleners samenwerken, is nagegaan wie van hen afkomstig is uit Utrecht. Per doelgroep zijn maatregelen getroffen. Mensen met een gebruikerspas van de Singel en bewoners van hostels is de wacht aangezegd; hun pas of verblijf in een hostel komt in gevaar, wanneer zij overlast blijven veroorzaken. Ook veelplegers zijn aangepakt. De rust lijkt te zijn weergekeerd, maar de situatie wordt nauwlettend gevolgd en de inzet van politie en zorgverleners blijft onverminderd doorgaan.

Overlast van taxistandplaatsen

Geluidsoverlast van aan- en afrijdende en claxonerende taxi's is moeilijk te voorkomen, maar in het ontwerp voor de toekomstige Nieuwe Stationsstraat en het Stationsplein wordt rekening gehouden met mogelijke overlast van wachtende taxi's.

Bouwschutting

Graffitikunstenaars hebben voorstellingen aangebracht op de bouwschutting. Voorts is de schutting voorzien van informatieborden over het bouwproject, impressies van de toekomstige situatie en informatieborden waarop de route naar de markt is aangegeven. Aan de kant van het Vredenburgplein zijn kijkgaten aangebracht.

4. Evaluatie tijdelijke maatregelen

In het afgelopen jaar is een groot aantal tijdelijke maatregelen getroffen op en rond het Vredenburg. Er is een evaluatie gehouden van het verloop van het proces, de werking van de maatregelen en eventuele verbeterpunten. Ook bewoners maakten deel uit van deze evaluatie. De resultaten worden de komende periode verwerkt en zo spoedig mogelijk teruggekoppeld.

5. Aanvullende vragen

- In een vorige bijeenkomst is een toelichting gegeven op het archeologisch onderzoek. Ook onder de kleine zaal van het Muziekcentrum Vredenburg liggen resten van het kasteel. Hoe wordt daarmee omgegaan?

Petra Lutke Schipholt zet uiteen dat de historische resten onder het gebouw in kaart zijn gebracht voor de bouw van het Muziekcentrum Vredenburg. Aan de hand van een vijftiental boringen in de kelderwanden is aangetoond dat de sloopwerkzaamheden geen invloed hebben op de resten van het kasteel naast het gebouw, zodat daarvoor geen monumentenvergunning is vereist. De kelderwand wordt handmatig verwijderd om de resten niet te verstoren.

De voorzitter deelt mee dat in de volgende schouw weer een toelichting kan worden gegeven op de voortgang in het archeologisch onderzoek.

6. Schouw op locatie

Na inventarisatie stelt de heer Lindhout vast dat er geen behoefte is aan een schouw op locatie.

7. Afsluiting

Op een aantal vraagstukken zal in een volgende bijeenkomst worden teruggekomen:

1. Besluit de positionering van fietsklemmen in de Waterstraat wel/niet aan te pakken.

De volgende bijeenkomst is gepland op 20 mei 2008.

De heer Lindhout dankt de aanwezigen voor hun belangstelling en inbreng en sluit de bijeenkomst om 20.30 uur.